

Lausunto

22.6.2021

VN/6083/2021
VN/6083/2021-TEM-20

Sisäministeriö

Viite: VN/6083/2021, SM:n lausuntopyyntö 12.5.2021

Lausuntopyyntö koskien luonnosta valtioneuvoston asetukseksi sisäasioiden rahastoista Euroopan unionin ohjelmakaudella 2021–2027 ja sitä koskevaksi muistioksi

Työ- ja elinkeinoministeriön maahanmuutto ja kotouttaminen -yksikkö sekä alueet ja kasvupalvelut -osasto kiittää sisäministeriötä mahdollisuudesta antaa lausunto valtioneuvoston asetusluonnoksesta sisäasioiden rahastoista Euroopan unionin ohjelmakaudella 2021–2027 ja sitä koskevasta muistiosta. TEM:n edellä mainitut yksikkö ja osasto ovat osallistuneet lakityöryhmän työhön ja valmistelleet yhteistyössä tämän lausunnon.

Sisäministeriö on pyytänyt vastaamaan lausuntopyyntöön osoitteeseen kirjaamo@intermin.fi. Lausuntonaan työ- ja elinkeinoministeriö esittää seuraavaa:

16 § Palkkakustannukset

Palkkakustannusten korvaamisessa on alue- ja rakennepolitiikan hankkeissa ohjelmakaudella 2021–2027 kaksi erilaista palkkakustannusmallivaihtoehtoa: Tuntitaksa, eli ohjelmakauden 2021–2027 yleisasetusehdotuksen artiklaan 55(2) perustuva palkkakustannusten yksikkökustannus-malli sekä ns. vakiosivukuluprosenttimalli, eli palkkojen korvaaminen tosiasiallisten palkkakustannusten mukaan ja työnantajan sivukulut ja lomarahat kiinteänä prosenttiosuutena. Palkkakustannusmallien ja uuden tukikelpoisuusasetuksen (6–8 §) valmistelua oli aiemmin tehty siltä pohjalta, että osa-aikaisten kiinteä työaikaosuus yhdistetään vain ns. vakiosivukuluprosenttimalliin. Päivitetty komission yksinkertaistettuja kustannusmalleja koskeva ohje mahdollistaisi kuitenkin osa-aikaisten kiinteän työaikaosuuden yhdistämisen myös tuntitaksamalliin. Lausunnon olleeseen tukikelpoisuusasetukseen päädyttiin tekemään ja lisäämään muutosteksti, joka mahdollistaisi osa-aikaisen kiinteän työaikaosuuden myös tuntitaksamallissa ja lausunnoista toivottiin näkemystä palkkamallien jatkokehittämiseen.

Osa-aikaisten kiinteän työaikaosuuden yhdistäminen tuntitaksamalliin sai lausunnoissa sekä myönteistä, että kielteistä palautetta. Myönteisenä nähtiin se, että työajanseurantavelvoitteesta luopuminen vähentäisi hallinnollista työtä sekä tuensaajissa että välittävissä toimielimissä (useassa myönteisessä lausunnon toivottiin myös koko-aikaisten työajanseurantavelvoitteesta luopumista). Kielteisenä nähtiin se, että palkkamallien liiallinen samankaltaisuus ei tuo toivottua selkeyttä ja tuntitaksamallin työajanseurantavelvoite on joka tapauksessa kuluva ohjelmakautta kevyempää. Myös muutoshakemusten ja -päätösten tarpeen lisääntyminen koettiin negatiivisena sekä mallin epäiltiin myös kasvattavan riskiä osa-aikatyon suosimiselle koko-aikatyon sijaan.

Hallintoviranomainen on lausuntopalautteen ja oman harkintansa perusteella päättänyt ratkaisussaan siihen, että kiinteää työaikaosuutta ei yhdistetä alue- ja rakennepolitiikan

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4

29 516 001
35 829 516 001

916 062 160
+358 9 1606 2160

www.tem.fi

hankkeissa tuntitaksamalliin ja tukikelpoisuusasetuksen valmistelua jatketaan alkuperäisen suunnitelman mukaan. Perusteluna ratkaisulle on se, että palkkamallien käyttöönotto on itsessään merkittävä muutos ja nähdään tarkoituksenmukaisena säilyttää kaksi erillistä, selkeää ja omalla tavallaan profiloituvaa palkkakustannusmallia. Koska kokoaikaisen työntekijöiden työajanseurantavelvoitteesta ei voida luopua, on riski osa-aikaisuuden suosimisesta kokoaikatyön sijaan todellinen. Tuntitaksan työajanseurantavelvoite on nykyisiä huomattavasti kevyempi, joten hallinnon keventäminen toteutuu myös tuntitaksamallissa ja kiinteä työaikaosuus lisääisi muutoshakemusten ja -päätösten tarvetta ja samalla hallinnollista taakkaa. Hankehallinnon sujuvoittamiseksi nähtäisiin tarpeellisena, että kaikki ohjelmakauden 2021–2027 yleisasetusehdotuksen artiklaan 55(2) perustuva palkkakustannusten yksikkökustannusmallia soveltavat rahastot toimisivat valtakunnallisesti yhteneväisen tukikelpoisuussäätelyn piirissä.

32 § Avustuspäätös

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää harkittavaksi mahdollisuutta joissain tapauksissa pidentää maksimihankeaikaa 3 vuodesta tai vähintään etsiä muotoilua ja vaihtoehtoa, jolla hanke toteuttaja voisi varmistua esimerkiksi jonkinlaisella optiomenettelyllä jatkorahoituksen saamisesta toiselle 3-vuotisjaksolle. Esimerkiksi hankkeissa, joissa kehitetään palveluita, jotka edellyttävät ensin asiakaskunnan muodostamista, ammattihenkilökunnan rekrytointia ja sen jälkeen luottamuksellisten asiakassuhteiden luomista annettavan palvelun onnistumiseksi, 3 vuotta on liian lyhyt ajanjakso huomioiden hankehallintoon varattava aika. Lyhyet hankejaksot vaikuttavat myös hankehenkilöstön rekrytointiin ja liikkumiseen, mikä voi heikentää hankkeen läpivientiä ja vaikuttavuutta. Katsomme, että ohjelman vaikuttavuuden lisäämiseksi toimeenpanossa olisi hyvä huomioida tietyin kriteerein mahdollisuus myös pidemmän hankerahoituksen saamiseen.

Osastopäällikkö
Alueet ja kasvupalvelut -osasto

Marja-Riitta Pihlman

Erityisasiantuntija
Alueet ja kasvupalvelut -osasto

Martta Viitaniemi

Jakelu SM Sisäministeriö

Tiedoksi TEM MAKO Työvoiman maahanmuutto- ja kotouttamisyksikkö, Juha-Pekka Suomi
TEM AKO EUn alue- ja rakennepolitiikka, Johanna Osenius
TEM MAKO Kotouttaminen -tiimi, Katja Vänskä-Rajala
SM KVV Sisäasioiden EU-rahastot, Sanna Virtanen
SM KVV Sisäasioiden EU-rahastot, Nina Routti-Hietala